

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

תוכן

- א. האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיו בני ובשביל שאזכה בה לחיי העולם הבא הרי זה צדיק גמור.....1
- ב. בל תאחר ... צדקות.....2
- ג. ומעשרות ... לקט שכחה ופאה כיון שעברו עליהן שלשה רגלים עובר בבל תאחר ... ובאת שמה והבאתם שמה ורבנן ההוא לעשה.....3
- ד. לעצרת שיש לה תשלומין כל שבעה.....4
- ה. פז"ר קש"ב.....5

דף ד.

א. האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיו בני ובשביל שאזכה בה לחיי העולם הבא הרי זה צדיק גמור

הטוב ביותר¹ בקיום מצות צדקה והלואה וגמילות חסדים שיכוין אדם במצוה רק לשם השם שציוה ע"ז בתורה, כי אז ע"י כח קדושת המצוה שנעשית על אופן היותר נעלה נתעורר למעלה עי"ז מדת החסד מאוד, ומאוד ונמשך מדת החסד על כל מציאות הבריאה.

הנותן צדקה לשם מצות צדקה וגם שתהיה לו תמורה או טובה על ידי כך או שתתמלא משאלתו הרי זו צדקה גמורה², והרי זה צדיק גמור במצוה זו.

ולפיכך הנותן צדקה לשם המצוה וגם אמר שצדקה זו כדי שיחיה בני, או שאהיה בן עולם הבא או שנותן לשם הצלחה בעסקיו ואפילו אם נותן כדי למצוא אבידה וכל כדומה הרי זו צדקה גמורה. ובתנאי שאם לא התקיימה בקשתו אינו קורא תיגר, ואינו מתחרט על נתינתו³, וכל שכן שאינו מתנה

¹ הפ"ן חיים אהבת חסד חלק ב פרק כג

² והטעם בכל זה מפני שבעצם קיים מצות בוראו במה שאומר סלע זו לצדקה ולכן אף שכיון שיחיה לו ג"כ הנאה מזה לא נתבטל המצוה. ואין סתירה לזה ממה דק"ל באו"ח סימן ס' מצות צריכות כונה והיינו שיכוין לשם מצוה דהכא נמי קמיכוין לשם מצוה אך שהוא רוצה שייטיב לו הש"י ג"כ עובר זה ע"כ מצוה שלמה היא. שם

³ מאירי ב"ב י'

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

את הצדקה בקיום משאלתנו. וי"א⁴ שגם אם מכוין רק לתועלת עצמו הרי זו צדקה גמורה והרי הוא צדיק גמור.

וכן בכל מעשה גמילות חסדים שעושה כגון הלואה או עזרה לאחר שעושה למצוה וגם כדי שתהיה לו תמורה או טובה על ידי כך או שתתמלא משאלתו הרי זו מצוה גמורה⁵.

אולם לכו"ע אפילו אם האדם⁶ רואה שלא יוכל לפעול בעצמו לחשוב לשם מצוה, ורצונו הוא רק לתועלת עצמו כדי שיהיה לו הצלחה בעניו, או כדי שיהיה נחשב ע"י שהוא עושה צדקה וחסד אל ירפה ידיו מן המצוה מחמת זה, ועל זה נאמר בגמ' (נזיר כג.): "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אף על פי שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה".

אך זה עריך לזוהר שלא יעשה הצדקה וחסד כדי להתפאר אה"כ בזה נגד אחרים⁷, כי בזה מקלקל המצוה לגמרי⁸.

ב. בל תאחר ... צדקות

יתבאר בעזחי"ת להלן דף ו.

דף ד:

⁴ פרי מגדים אורח חיים אשל אברהם סימן תלג ס"ק יד וז"ל "ולכאורה "בשביל" שיחיו בני משמע רק בשביל זה, לא לקיים מצות בוראו, ושאהיה בן עולם הבא וודאי הכי פירושו, מקיים מצות בוראו שע"י כן יזכה לעולם הבא. וקא משמע לן צדיק הוה, לא חסיד, דחסיד רק שלא על מנת לקבל פרס כלל. ובאבות [פ"א משנה ג], מילי דחסידותא קאמר, כדאמרינן [בבא קמא ל, א] מאן דבעי למהוי חסידא" כו'. ותיבת גמא פרשת תרומה אות ד ביאר "והנה במ"ע אף שכוונתו להנאת עצמן מ"מ יש לו שכר, כי המעשה נראה וניכר שעושה רצונו יתברך, משא"כ בל"ת אם עיקר כוונתו שאין עושה להנאת עצמו אין שכר כלום, וז"ש אל יאמר אי אפשר בבשר חיזר, משא"כ מצה אם אומר אוהב אני מצה יש לו שכר ואמירה בלב" ועיין שו"ת להורות נתן חלק א סימן מז

⁵ כיון שבאמת מכוין לעשות המצוה שכתובה בתורה אך שהוא רוצה שייטיב לו הש"י ג"כ עבור זה בזה או בבא מצוה גמורה היא. שם

⁶ אהבת חסד שם.

⁷ ואיננו מש"כ לעיל כדי שיהיה נחשב איש בין אנשים, ששם עושה לתועל עצמו כשי שיחשב כעשיר או כמכובד בין המכובדים אך אינו להתייחר על אחרים אך הכא הוא כדי להתייחר דלשון הרמ"א "ועל כל פנים לא יתפאר האדם בצדקה שנותן. ואם מתפאר, לא די שאינו מקבל שכר, אלא אפילו מענישין אותו עליה" ובמאירי ב"ב י: "יש מדרגה אחרת בצדקה אלא שאינה ראויה למנות והוא הנותן לקנות לו שם ולהתגדל ולפרסם עצמו עליהם וזו אינה מדת ישראל והיא מדה מגונה עד למאד לא דיו שאינה נחשבת בצדקה אלא שהוא נקרא חוטא ועליה נאמר וחסד לאומים חטאת". וכן בסמ"ג מובא בב"י יו"ד רמז מוכח שהוא משום שמתיהר על אחרים בעשיית המצוה

⁸ כדאיתא ברמ"א רמז יג

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

ג. ומעשרות ... לקט שכחה ופאה כיוון שעברו עליהן שלשה רגלים עובר בבל תאחר ... ובאת שמה והבאתם שמה ורבנן ההוא לעשה

י"א⁹ שכמו שקרבנות מצוה שיביאם¹⁰ ברגל הראשון שפוגע בו ועולה לבית המקדש, כך גם מעשרות ומתנות עניים מצות עשה מן התורה¹¹ שיביא הכל ברגל שפוגע בו תחלה שנאמר (דברים פרק יב פסוק ה - ו) וּבָאתָ שָׁמָּה. וְהִבֵּאתָם שָׁמָּה וְגו'. כלומר בעת שתבא לחוג תביא כל מה שאתה חייב בו ותתן כל חוב שעליך לשם, הגיע הרגל ולא הביא הרי זה ביטל מצות עשה, אולם אינו עובר¹² בלא תעשה (דברים כג פסוק כב) לא תאחר לשלמו

⁹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יד הלכה יג וסה"מ עשה פג

¹⁰ וז"ל הרמב"ם בסה"מ והמצוה הפ"ג היא שצונו להביא כל הקרבנות שהם מוטלין עלינו ברגל ראשון שיפגע בנו משלש רגלי' עד שלא יעבור אחד משלשה רגלים אלא שכבר הקריב כל אחד ממנו כל קרבן שהיה עליו. והוא אמרו ית' (ר"פ ראה) ובאת שמה והבאתם שמה עולותיכם וכו'. וענין זה הצייווי שהוא יאמר כשתבא שמה והוא בכל רגל משלשה רגלים חייב אתה להביא כל קרבן שעליך

¹¹ במשנה למלך שם הקשה "לא מצאתי מקום דין זה שיהיה באלו עשה ופשיטה דקרא לא מיירי אלא במידי הקרבה ומאי דכתיב ותרומת ידכם היינו בכורים כמו שפירש"י. וראיתי לבעל החינוך שכתב דעשה זה אינו נוהג כי אם בזמן הבית ולרבינו נהוג אף בזמן הזה. ומ"ש ה"ז עובר בלא תעשה וכו'. דע דעובר נמי משום לא יחל דברו עיין לעיל פ"א מהל' ערכין" ועיין באבן האזל שם שכתב "ונראה דהרמב"ם הוכיח מהא דאמר שם בגמ' בטעמא דר"מ דסבר דברגל אחד עובר בבל תאחר ור"מ מ"ט דכתיב ובאת שמה והבאתם שמה, ורבנן ההיא לעשה ור"מ כיון דאמר ליה רחמנא אייתי ולא אייתי ממילא קם ליה בבל תאחר, ונמצא דלר"מ כל יסוד לאו דבל תאחר הוא משום דעבר על ובאת שמה והבאתם שמה, וכיון דבברייתא תניא נמי לקט שכחה ופאה ע"כ דגם בהו איכא עשה ואף דחכמים פליגי על ר"מ והו משום דלא סברי דבל תאחר תליא בעשה. אבל עכ"פ מוכח דהעשה איכא נמי במתנות עניים, ונראה דהמקור לזה בקרא הוא דכיון דכתיב ומעשרותיכם ואיכא נמי מעשר עני, א"כ חייבה תורה בעשה גם במתנות עניים, וילפינן מינה על כל מתנות עניים, וזהו שכתב הרמב"ם כלומר וכו' תביא כל מה שאתה חייב בו, והיינו כיון שהזכיר בכתוב כל גדר החיובים."

¹² כן מדויק מלשון הרמב"ם שם שכתב "עברו עליו שלשה רגלים ולא הביא קרבנותיו שנדר או התנדב או שלא נתן הערכים והחרמים והדמים הרי זה עבר" וכו' ולא הזכיר לקט שכחה ופאה מעשרות ומתנות עניים, וכך דייק גם באבן האזל שם. וכן הוא להדיא בספה"מ (ל"ת קנה) וז"ל "והמצוה הקנ"ה היא שהזכירנו מאחר הנדרים והנדבות ושאר הקרבנות שהם חובה עלינו. והוא אמרו יתעלה (דברים תצא פכ"ג פס' כב) "כי תדור נדר לי"י אלהיך לא תאחר לשלמו". ובאה הקבלה (עיין מ"ע פג) שהוא אינו עובר על לאו זה עד שיעברו עליו שלשה רגלים". הרי שאינו אלא בדברים הקרבים בחובה. אולם עיין הר המוריה שם שהבין שגם במתנות עניים עובר בבל תאחר וז"ל "אבל יותר נראה לומר דרבינו מחלק בין צדקה דאי קיימי עניים תיכף עובר עלייהו בבל תאחר ובין לקט שכחה ופאה אף דקיימי עניים מ"מ אין עובר עלייהו בבל תאחר רק דינם כשאר קרבנות וכמ"ש הרמב"ם בטעמא דמילתא דיש חילוק בין צדקה העל פי דבורו נתחייב בה ובין מתנות עניים דמילא נתחייב בזה יעו"ש היטיב". ועיין מעשה רקח שם

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

הנאמר באיחור קרבנות¹³, גם אם עברו עליו שלשה רגלים¹⁴, שלא זו לא נאמר אלא על דברים הקרבים בבית המקדש. וי"א¹⁵ שאף מצות עשה זו אינה אלא על דברים הקרבים בבית המקדש, ולכן נוהגת מצוה זו בזמן הבית, שאז לנו רשות לעשות נדרים ונדבות והיה לנו מקום להקריב, אבל בזמן הזה אמרו זכרונם לברכה (עבודה זרה יג.) שאין מקדישין, ואפילו מי שעבר והקדיש אין סיפק בידו היום להביאו למקדש לפי שהבית חרב בעונות.

ד. לעצרת שיש לה תשלומין כל שבעה

י"א¹⁶ שכשם שיש לקרבנות חג השבועות¹⁷ תשלומים כל שבעה, שהרי מי שלא חג בקרבן חגיגה ביום חג השבועות חוגג כל שבעה ויש לו תשלומין כל ששת ימים שלאחר חג השבועות, כך גם השוכח לברך "שהחיינו" בשבועות, יש לו תשלומין שבעה ימים. וי"א¹⁸ שאין לחבר בין הדינים ואם לא בירך זמן ביו"ט שוב אין לו תקנה.

יש מקומות¹⁹ נוהגין שלא ליפול נפילת אפים לומר תחנון, כל הששה ימים שאחר שבועות מפני שהקרבנות של חג השבועות היה להם תשלומין כל ז'. וכן המנהג בכל ערי ישראל²⁰.

¹³ ועיין באבן האזל שם שהקשה איברא דגבי צדקה כתב בפ"ח מהל' מתנות עניים דחייב בכל תאחר תיכף כשנדר וכרבא דאמר וצדקה מחייב עלה לאלתר מ"ט דהא קיימי עניים כמבואר להלן דף ו. ותני זהו משום דסובר דמידי דאינו בא בנדר ליכא כל תאחר שהרי רישא דקרא פי תדר נדר לה' אלהיך לא תאחר לשלמו הרי שנאמר על הנודר ועי"ש מה שהביא שמתנות עניים ולקט וכו' נחשב כאין עניים מצוים "דודאי לא חייבתו תורה להביא שקי התבואה שאסף מן השדה הלשו"פ ולהוליך לעניים, ומן הדין רשאי להמתין עד שיבוא עני ההולך ללקט שכשימצא שכבר קצר ואסף בעל השדה ילך אצלו ויקח הלשו"פ, ולכן לא דמי לצדקה שהיא מירחא מועטת והעני אינו יודע כלל אם נדר לצדקה, ולכן חייב בעצמו ליתן להעני תיכף.

¹⁴ אולם במעשה רוקח כתב שדינם כצדקה ועובר מיד,

¹⁵ הינוך תלח

¹⁶ חק יעקב תעג ס"ק א

¹⁷ אולם זה אינו אלא בעולת ראייה ושלמי חגיגה אך שלמי שמחה עיין שו"ת חתם סופר חלק ז סימן כח א שהביא ודן בשימות הראשונים בענין ונ"מ אם בזמן הזה יש חובת שמחה בשבעת ימים אלו.

¹⁸ שער הציון סימן תעג ס"ק ה כתב על החק יעקב "ולעניות דעתי לא נהירא כלל, דבודאי אם יעשה הזמן לרגל יעבור על כל תוסוף, ואיך יברך שהחיינו על זה הזמן, וגם באליה רבה סימן תצ"ד מקשה עליו, עיין שם, וגם בפרי מגדים כתב דלמעשה אין לנהוג כן".

¹⁹ משנה ברורה סימן קלא ס"ק לו

²⁰ מועדים וזמנים ח"ד סי' שי"ז.

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

י"א²¹ שאף מצות הקבלת פני רבו בחג השבועות יש לו תשלומין שבעה.

ה. פז"ר קש"ב

כבר התבאר במסכת פסחים דף מה. "תן חלק לַשְּׁבָעָה וְגַם לַשְּׁמוֹנָה (קהלת יא ב) ר' יהושע אומר שבעה אלו שבעה ימי הפסח, שמנה אלו שמנה ימי החג²². וכבר נתבאר במסכת יומא דף ג. ששונה הוא היחס של שמיני עצרת לחג הסוכות מיחסו של שביעי של פסח לחג הפסח. שמיני של חג הוא רגל בפני עצמו, מה שאין כן שביעי של פסח, המשמש המשך לחג המצות כולו.

היחס העצמאי של השמיני מתבטא בששה דינים, חלקן נוהגים רק בזמן שבית המקדש היה קיים וחלקם נוהגים אף בזמן הזה. ונתנו להם סימן – פז"ר קש"ב. פייס לעצמו, זמן לעצמו, רגל לעצמו, קרבן לעצמו, שיר לעצמו, ברכה לעצמו.

פייס בפני עצמו²³ – כלומר שכל ז' ימי החג אין הכהנים מפייסין כלומר אין מטילין גורלות מי יקריב, אלא כהן שהקריב היום אינו מקריב למחר כי חלק כחלק יקריבו, ובשמיני של חג מפייסין ופעמים עולה הגורל למי שהקריב אתמול.

זמן בפני עצמו – אומרים בו זמן, כלומר ברכת שהחיינו בקידוש והנשים בהדלקת הנרות, בשונה משביעי של פסח שאין מברכים בו שהחיינו²⁴.

רגל בפני עצמו – שני פירושים נאמרו בראשונים. י"א²⁵ רגל בפני עצמו לענין תפלה וברכת המזון שאין ממשיכים להזכיר את חג הסוכות כלל רק יש לו שם בפני עצמו ואומר²⁶ "את יום שמיני הזה" שהוא עצרת של חג הסוכות. אך הגר"א כתב כנוסח השו"ע וכן פסק במ"ב.

²¹ מועדים וזמנים שם.

²² עירובין מ:

²³ כל זה מבואר באורחות חיים חלק א דין שמיני עצרת אות מד, וכ"כ הוא עצמו בכל בו נג

²⁴ כמבואר בשו"ע ונו"כ תרסח א

²⁵ שיטת רש"י וכ"כ בר"ה ד:

²⁶ ברמ"א שם כתב לא לומר "חג" והקשו עליו האחרונים ובמהרש"ל ומ"ז כתבו שיש לומר "שמיני עצרת החג הזה" שהוא עצרת של חג הסוכות. אך הגר"א כתב כנוסח השו"ע וכן פסק במ"ב.

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

חג²⁷ עצרת²⁸ הזה". וי"מ²⁹ לענין אבלות "שלשים". שהקובר את מתו בתוך שבעה ימים קודם לרגל, אין הרגל מבטל אלא שבעה. שבעת ימי החג עצמם, הרי עוד שבעה. ושמיני עצרת מבטל עוד שבעה מהשלושים, ועלו לו בחשבון האבילות כ"א יום, ואין צריך להשלים אחר הרגל לשלשים יום אלא ט' ימים נמצא ששמיני של חג עולה כשבעת ימי החג.

קרבן בפני עצמו – פי' שאין קרבן של יום השמיני הולך על סדר שאר הימים כי בשאר הימים מתמעטין והולכין, יום ראשון מקריב י"ג יום שני י"ב יום שלישי י"א, וכן כלם בכל יום ויום מתמעטין והולכין, ולפי סדר זה היה לנו להקריב ביום שמיני ששה פרים ואין מקריבים אלא אחד, ועוד כי בכל שבעה מקריבין אלים שנים וי"ד כבשים, ויום שמיני אין מקריבין רק פר א' איל א' וז' כבשים.

שירה בפני עצמה – י"א שהשיר שהלויים היו אומרים בבית המקדש על הדוכן. בכל ימות החג היו אומרים מזמורי תהלים³⁰ המדברים "על עסקי מתנות עניים מפני שזמן אסיפה הוא ועת ליתן לקט שכחה ופאה ומעשרות שישמעו ויפרשו בעין יפה". בשמיני עצרת השיר הוא לא מסדר שירי החג, אלא שיר לעצמו. השיר הוא "למנצח על השמינית". בכל ימי החג לא היו אומרים שיר שלם, אלא חציו היום וחציו למחר, ובשמיני עצרת אמרו שיר שלם. ומשום כך ה – "פרושים" בארץ ישראל, הנוהגים כמנהג הגר"א ואומרים בכל יום טוב השיר של יום טוב במקום השיר של יום, אומרים בשמיני עצרת "למנצח על השמינית".

וי"א³¹ שפי' לגבי שמיני עצרת שחל להיות בשבת שאין שירו נדחה, שאם חלה שבת ביום אחד מז' ימי החג נדחה שירת היום ויאמרו "מזמור שיר ליום השבת", אבל אם יבא ביום שמיני של חג אין שירת שמיני נדחית מפני יום השבת אבל אומרים למנצח על השמינית.

²⁷ ועיין במהרי"ל מנהגים הלכות חג הסוכות אות ה נשאל למהר"י סג"ל מפני מה אומר בשמיני עצרת ביום שמיני חג העצרת הזה יאמר חג שמיני ודיו. והשיב דבכל המצות מברכין על המצוה כגון חג המצות חג השבועות חג הסוכות, ואי אמר הכי שמיני לחוד לא נדע מאיזה שמיני היא, לכן אומר נמי העצרת. ואי אומר העצרת לחוד ה"א שבועות הוא הנמי מתקרי עצרת דשבועותיכם מתרגמינן בעצרותיכון לכך אומר שמיני. ושוב מצאתי וז"ל אם בא לומר חג יאמר את יום שמיני חג העצרת הזה דאז משמע שהוא טפל לחג ולא חג בפני עצמו, כדאמרינן בריש יומא מי איכא מידי דעיקר רגל לא בעי פרישה טפל דידיה בעי פרישה ואפילו למ"ד שמיני רגל בפני עצמו הוא ה"מ לענין פז"ר קש"ב אבל לענין תשלומין תשלומי ראשון הוא. הילכך האומר את יום שמיני עצרת הזה טעות הוא בידו שמשמע שהוא חג בפני עצמו כשאר חגים, עכ"ל.

²⁸ בראשונים הלשון חג העצרת וכן הלשון בשו"ע אולם עיין בב"י כתב עצרת ללא ה' וכן בב"י וכ"כ פמ"ג במשב"ז ס"ק א וכן פסק במ"ב שם ס"ק ג.

²⁹ ולפי שיטתם דין אמרית נוסח אחר בתפילה מרומז בברכה בפני עצמו כמבואר בבית יוסף תרסח וז"ל "ברכה בפני עצמו, ופירשו התוספות (מה. ד"ה רגל) והרא"ש (סי' ה) דברכה בפני עצמו היינו שבתפלה ובברכת המזון אומרים את יום שמיני חג עצרת הזה וכן פירש גם כן רש"י אהא דאמרינן התם (מו:): שמיני ספק שביעי שביעי לסוכה ושמיני לברכה".

³⁰ המזמורים מסומנים בנמרא: "הומבה"י" ("הבו לד"), "ולרשע אמר", "מי יקום לי", "בינו בוערים", "הסירותי", "ימוטו".

³¹ ארחות חיים שם וכל בו שם. ודלא כמש"כ בשו"ת פנים מאירות חלק א סימן סג כתב "ראיתי בקצת מקומות שנוהגין לומר בשמיני עצרת לאחר התפילה למנצח על השמינית והוא ע"פ התוספו' בסוכה דף מ"ו ע"א ד"ה שיר שכתבו שמשמע במסכ' סופרי' שהיו אומרי' בבית הכנסת מזמור וכן משמ' בירושלמי ופעם אחת הל

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

ברכה בפני עצמה – ו"א³² שביום שמיני של חג מברכין את המלך כמו שכתוב ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך. וי"א³³ שפי' שמזכירין בתפילה וברכת המזון הזכרה בפני עצמו כמו שנתבאר לעיל.

יש המסתפקים לומר³⁴ שמכיון שהוא רגל בפני עצמו חייב להקביל פני רבו שוב, על אף שכבר הקביל פניו בסוכות.

שמיני עצרת בשבת ואמרתי דראוי לדהות שיר זה ויש לומר שיר של שבת וראוי דאמרינן בהחליל דף נ"ה בשיר של ח"ה דסוכו' דאם חל שבת באחד ימוטו ידחה אלמא דחינן שיר דיומא בשביל שיר של שבת שהוא תדיר ואין לומר שיאמרו שניהן דא"כ אמאי ימוטו ידחה ולמה לא אמרו שיר של שניהם אלא ע"כ משום מירחא דציבור' לא רצו לאומרם. ואולי לא היה מצוי ארחות חיים וכל בו תחת ידו

³² רש"י לשיטתו הנ"ל שרגל בפני עצמו הוא לענין הזכרת היום

³³ לשיטת שקגל בפני עצמו הוא לענין אבילות.

³⁴ שו"ת שיה יצחק סימן שיט. ודייק מפירוש חז"ל על פז"ר קש"ב רגל, ולא אמרו ג"כ שהוא רומז על רבו לקבל פני רבו, נראה לכאורה דא"צ, ויצא במה שקיבל פניו בימי הסוכות. אמנם ממשבע תפילת מוסף, "ואין אנו יכולים לעלות וליראות ולהשתחות לפניך", הרי דבו חייב עלית הרגל, ועיין במס' חגיגה וברמב"ם ה' חגיגה, והנוב"י כותב במה"ת שחייב קבלת רבו הוא ממעם פני שכינה, ולפי"ז גם בשמ"ע מחוייב לקבל פני רבו עוה"פ, ויש לעיין בזה. אך לכאורה אין ראייה כלל מנוסח התפילה דאדרבא ממהרי"ל במנהגים הנ"ל משמע שרק לענין פז"ר קש"ב הוא בפני עצמו ולשאר דברים מפל לחג ועיין שו"ת דברי יציב חלק אורח חיים סימן רכת שכתב לפרש כך לולי דברי הראשונים והביא שרא כן להגרי"ע בגליוני הש"ס בר"ה שם.

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>